

دار الفنون

حقوق فائز علی بن محمد بن عبد

مفروق ، اقتصادیات

ایکی آبرہہ بر نشر اولونور

مندوجات

قسم مفروقی :

بی تورکیہ حقوق مدنیہ سی تدقیاتنه مدخل [مؤلفی ساوزه رهال] مترجمی صدیق سامی ، دانش سعید
 قوه مؤسسہ نظریہ سی احمد رشید
 تورک - رومن محکمہ سندہ کی حادثہ جدیدہ

يکي تورکيه حقوق مدنيه سی تدقیقاته مدخل

پروفیسور موسیو ژرژ سارزہرہال طرفندہ استانبول دارالفنونہ دہریہای قونفرانسہ

اعتذار : حقوق فاکولتہ سی مجموعہ سنک 38 نجی صایسی 1347 نجی صحیفہ دن باشلامی
ایجاب ایدرکن ، 37 نجی صایسک 1279 دن اعتباراً صحیفہ رقلری ایکنجی
دفعہ اولہرق سہوا بونسخہ دہدہ یوروتولشدہ . بیان اعتذار اولونور .

ایدلشدہ : « قانون خلافی امر ایملجہ طرفیدن هر بری مدعای اسیاہ جورددر » [1]
[1] بومادہ ایلہ اسویجرہ قانون مدیسندہی مقابلی آراسندہ بر فرق موجوددر . اسویجرہ
قانون مدیسنک سکزنجی مادہ سندہ (chaque portie dait si la loi ne prescrit le contraire)
prouver les faits quelle allègue pour en deduire son droit. دلیلکمدہدر . فی الحقیقہ بر
دعوی بری حادثہ مادیه دیکری مسئلہ حقوقیه ، تعبیر دیکرله فعلہ متعلق ادعا ، تطبیق ایدیلہ جک
قاعدہ حقوقیه به متدائر ادعا اولقی اوزرہ ایی قسمدن مرکبدر . قاعدہ بینہ کلفتی آننجی برنجی قسم
حقندہ دہدر . طرفین یالکیز ادعایینک استناد ایتدیکی واقعہ لری اثباتلہ مکلفدرلر . تطبیق ایدیلہ جک
قاعدہ حقوقیه بی بولقی و مسئلہ حقوقیه بی حل ایتک حاکم وظیفہ سیدر . اسویجرہ قانونی بونی
صریح بر صورتدہ افادہ ایتدیکی حالده متنہ (مدعا) کلہ سی مطابق صورتدہ قولالاعقلہ بینہ کلفتنک
ایبی نقطہ حقندہ دہ موجودتی کی بر اقتباسہ محل ویرشدہ .
« مترجلر »

یکی تورکیه حقوق مدنیہ سی تدقیقاتہ مدخل

بروفسور موسیو ژرژ سارزہرغال طرفندہ استنبول دارالفنونندہ دہریان قورنفراندہ

۷

یکی تورک حقوق مدنیہ سنہ نظرآ بینہ کلفتی

ایلاک نظرده بینہ کلفتی حقندہ کی حقوقی قاعدہ لر فوق العادہ بسیط کورینور . بسیط بر عقل سلیم ؛ بوقاعدہ لرک ؛ ہر مدعی بہ مطالبات حقوقیہ سی ویاخود مدافعاتی استناد ایتدیرہ جکی مدعیاتی اثبات ایتک وجیبہ سی تحمیل ایدن بر طاقیم احکامدن عبارت اولدیفی قبول ایدر . فقط عینی زمانده علی العادہ بر کیمسہ بیلہ بواسالی قاعدہ نک مطلق صورتده تطبیق ایدیلہ میہ جکی مہم بر صورتده حس ایدر . شاید بعض استثنائی احوالده قانون بوقاعدہ یہ مغایر احکام وضع ایتمش ایسہ ہر کس بو حکملری قاعدہ یی تأیید ایدن بر استثنا اولہ رق قبول ایدر .

ایشتہ چوق دوغری اولان بو پرنسپلر ، اسویچرہ قانون مدینسک سکرتیجی مادہ سندن عیناً اقتباس ایدلمش اولان تورک قانون مدینسک 6 نجی مادہ سندہ تثبیت ایدلمشدر : « قانون خلافی امر ایتدیکہ طرفیندن ہربری مدعاسی اثباتہ مجبوردر » [1]

[1] بو مادہ ایلہ اسویچرہ قانون مدینسندہ یی مقابلی آراسندہ بر فرق موجوددر . اسویچرہ قانون مدینسک سکرتیجی مادہ سندہ (chaque portie doit si la loi ne prescrit le contraire prouver les faits quelle allègue pour en deduire son droit . دعوی بری حادثہ مادہ دیکری مسئلہ حقوقیہ ، تعبیر دیکرلہ فملہ متعلق ادعا ، تطبیق ایدیلہ جک قاعدہ حقوقیہ متداثر ادعا اولقی اوزرہ ایی قسمدن مرکبدر . قاعدہ بینہ کلفتی آنجی برنجی قسم حقندہ دہدر . طرفین یالکیز ادعایینک استناد ایتدیی واقعہ لری اثباتلہ مکلفدرلر . تطبیق ایدیلہ جک قاعدہ حقوقیہ یی بولقی و مسئلہ حقوقیہ یی حل ایتک حاکم وظیفہ سیدر . اسویچرہ قانونی بونی صریح بر صورتده افادہ ایتدیی حالده متمیز (مدعا) کلہ سی مطلق صورتده قوللائمقلہ بینہ کلفتنک ایی نقطہ حقندہ دہ موجودیتی کی بر اقتباسہ محل ویرمشددر . « مترجلر »

بودجه واسع بر حکمه هیچ بر قانونده تصادف ایدلز . فرانسه قانون مدینسک
 1365 نجی ماده سنده بر وجیهه نک اجرایی طلب ایدن کیسه بو وجیهه بی اثبات ایتک
 مجبوریتده در . بالمقابل بر وجیهه در تخلص ایتدیکنی ادا ایدن کیسه تأدیه بی یا خود
 وجیهه نک زوالی موجب سببی اثباته مکلفدر ، دینلمکده در بو متک آنجق بورجلرک
 اجراسنه و تأدیه به متاثر بولندی شهم سزدر قانونده وضع ایدلدیکی فصلک سرلوحه سی بیله بونی
 اثبات ایدر . آلمان قانون مدینسک کلنجه ایلک پروژده واضع قانونک بورجلرده
 (193 نجی فقره فرانسه قانون مدینسک 1315 نجی ماده سنده کی قاعده به مشابه بر قاعده بی
 احتوا ایتکده ایدی .) معامله نک شکلنه ، شرائطنه و قرینه لره عائد مسائلده بینه کلفتی
 تثبیت مقصدیه قازوویت (casuiste) (§ 193 : 193) بر طاقیم احکام وضعی
 دوشونمشدی . بینه کلفتنه متاثر مختلف نظریات سرد ایدلر طرفندن شدته هجومه
 معروض قالان بوقاعده لر نهایت طی ویرلرینه بو مختلف احکامک احداث ایده بیله جککری
 محتمل مسائل موضوع بحث اولیرکن داغنیق ماده لر وضع ایدلک صورتیه مسئله حل
 اولندی . ایسته بو؛ آلمان قانون مدینسک ماده لرینک افاده سی فوق العاده آغیرلاشدرمه
 و طرز تحریرینک بساطت و وضوح نقطه نظرندن اسویجره قانون مدینسندن دون عد
 ایدلسنه عامل اولان اسبابنددر . مع مافیه بواصولکده بعض فائده لری اولدینی شهم سزدر :
 اسویجره قانون مدینسک سکزننجی تورک قانون مدینسک آلتنجی ماده لرندن داها واضح
 بر صورتده هر خصوصی حالده بینه کلفتی تثبیت ایتسندن بو فائده کندیسف داها بارز بر
 صورتده کوسریر . بو نقطه نظرندن آلمان قانون مدینسی چوق تفرعاته کیرمکده ایسه ده
 اسویجره قانون مدینسی ده چوق مختصردر .

قانون طرفینک حقوقی اثبات ایتسندن بحث ایتهمکده یالکیز طرفینک حققرینی
 استناد ایتدیردکری واقعه لری بیان ایتکده در بو ، نظریات حقوقیه ده موافقدر
 قانون مدنی بعض نتایج حقوقیه بی واقعه لرک احداث ایتدیکی وضعیتره تطبیق ایتمکدن
 باشقه برشی یا یماز . بو واقعه لر معلوم اولدقدن صوکر ا حقوق ساحه سنده تولید ایده جککری
 نتیجه لرده بللی اولور . طرفینک سردایده جککری مطالبات استعانه ایتدکری حقت موجود
 اولسک شرط اساسی اولان واقعه لره مستند اولمالیدر . آنجق بو واقعه لرک اثباتندن صوکر ا
 حاکم کندیسنه عرض اولنان طلبک موافق قانون اولدینی قبول ایدرک اونی حمایه ایدر .

استناد ایدیان واقعہ لک موافق اولدینی اثبات ایتک ایچون لازمکن دلائل موجود اولادینی تقدیرده غیرقابل مناقشه بر حقلک بیلہ هیچ بر قیمتی اولاماز .

بوعتبارله طرفیندن هر برینک حقلرینک موجودیتی بعض واقعہ لک اثباتی شرطنه معلق بولنمسنه نظراً هر دعواچینک حقی استناد ایتدیردیکی واقعہ لری حاکم حضورنده اثبات ایتمی لزومی ظاهر در اثبات ایدہ مزسه دعواسنی غائب ایدر . بوقادار بارز بر قاعده نک اوزون اوزون شرح وایضاحنه لزوم اولادینی ظن ایدیلیر بلکه ایچکزدن بومسئله به بوتون بر قونفرانسنی تخصیص ایدن پروفیسورک معلومی اعلامدن باشقه بر شی یا پامادینی دوشونیورسکیز .

حقیقت حالده بینہ کافتنه متعلق قاعده لک صورت تنظیمی ایلک نظارده کورلدیکی کی بسیط دکلدیر وبونک سببی ده شودر : طرفینک حقلرینک اساسنی تشکیل ایدن واقعہ لک غلبصری اکثریا مغاقدیر . حاکمک حضورنده تنوروتوضیحی ایجاب ایدن وضعیت ، نتایج حقوقیه سی متعدد بولنان بر طاقیم احوالدن متحددر . بوصورتله علاقه دارلرک هر برینک نه درجه به قادر بینہ کافتنه تحمل ایدہ جکلرینی تثبیت ایتک نازک بر مسئلہ در . بر چوق حالرده بودرجه نک تعینی مشکلات عرض ایتدیکی کی حقلک تولد ایدہ بیلیمی ایچون قانونک موجودیتی امر ایتدیکی واقعہ لردن در حال تظاهر ایدر بالفرض مستفید اولاجم بر هبه نک اجراسی ایچون بر دعوا اقامه ایدر سه سادہ جه ؛ بر طرفلی اولان وموہوبله وضعیتنده بولنان بکاهیچ بر بورج تحمیل ایتمین ودعواده واهب وضعیتنده کی خصم طرفندن تماماً اجراسی لازمکن ؛ هبه مقاوله سنک موجودیتی اثباتله مکلف بولنورم . اکر واهب موہوبی تسلیم ایتدیکی ادعا ایدر سه بوجهی کندیسی اثبات ایتکله مکلفدر بناء علیه طرفیندن هر بری کندی لهنده اولان واقعہ لری اثبات ایتکله مکلفدر . فقط شرطه معلق بر هبه موضوع بحث اولور سه واکر خصم بر شرط تعلیق ایلہ تعهده کیریشدیکی بیان ایدر سه اوزمان وضعیت دکشیر . خصم هبه نک بر شرط تعلیق به معلق بولندیقی اثباتله مکلفمیدر یوقسه بن تعهدک علی العاده بر هبه اولدینی اثبات ایتکله مجبورییم ؟ بوندن باشقه خصم شرطک عدم تحقیقی اثبات ایتکله مکلفمیدر یوقسه بالذات بن شرطک تحقیقی اثبات ایتلی مییم ؟ هبه بی سرخوشلنک تحت تأثیرنده یعنی اراده واختیاری تمام اولقمسزین یا بدینی ادعا ایدہ جک اولان واهب طرفندن عدم اهلیت ده موضوع بحث ایدیلیر . بو حالده عجبا واهبک اهلیتک تمام اولدینی اثبات کلفی موہوب له می عائددر .

ياخود بالعكس واهمى اراده واختياره صاحب اولمادىغى اثباتله مكلفميدر؟ مسئلهسى اورتايه جيقار بالفرض بر بيع مقالهسى كى ايكى طرفه بورجلر تحمیل ایدن نسانى الطرف بر مقاله نظر دفته آينز و طرفين آراسنده تحدث ايدى جك اختلافلر دوشونيليرسه تطبیقات ساحه سنده بينه كلفتى مسئله سنك نه درجه لوده ترددلر حصوله كتيره جكى تصور اولنه بيله جكى كى طرفينه بينه نك توجيهى حقنده كى قاعده لرك صورت تنظيمينه متدائر نظرياتك نه قادار تشته اوغرا ديفنى آكلا شيلير .

بواقسامك دعواده بويوك بر اهمى اولديغنده شبهه ايديله من . چونكه بو خصوصده كى وجيه لرىنى ايفا ايتمه ين طرف دعواسى غائب ايدر ايشته بينه كلفتك صورت تنظيمينه متدائر قاعده لر ماهيت وقوتى بومؤيده دن آليز . بر دعوانك واقعه لرى اثبات ايدلد كدن صوكرا آرتق بينه نك صورت تقسيمى مسئله سنك هيچ بر رول ايفا ايتمه جكى نقطه سنده نظر دقتكزى جلب ايدرم . حاكم ايچون دليلك اقامه سى كافيدر . مدعينك نبوتى ايشته ديكى واقعه لرك كنديسى طرفدن اثبات ايدلسى وياخود مدعى عليهك افاده سندن آكلا شيله سى حاكمى علاقه دار ايتمز . فى الحقيقه اكثر يا طرفيندن برينك اقامه ايتديكى دليل ، خصمى طرفدن ادعا ايديلن واقعه لرك دوغرو لىغى اثباته ده يارايابيلير . بالفرض الالجنى اثبات ضمنده مدعى طرفدن ابراز اولنان بر سند ، مدعى عليهك بورجك تاديه سندن قورتيلىق ايچون استعانه ايتديكى مرور زمانى يعنى قانونك بر بورجدن براثت ايچون تعيين ايتديكى مدتك مرورى واقعه سى ده اثباته مدار اولور . بر چوق دعوالرك رؤيتى اناسنده كرك طرف خصمك اقرارى كرك بر اعتراضه اوغرامامسى وكرك معلوم ومعروف اولسى اعتباريله بعض واقعه لرك اثباتى هيچ بر دليله محتاج دكلدر بو صورتله تثبيت ايديلن واقعه لرى سرد ايدن طرفك بالذات اولنلر اثبات ايتمكه مكلف اولديغى وسيله سيله حاكم طرفدن بر دليل دها اقامه سى ايشته نيلمسى غريب اولور . اكر سرد ايديلن واقعه لر هيچ اثبات ايدلمشسه بينه كلفته متدائر قاعده لر طرفيندن هانكي سنده بو مجبوريتك تحمیل ايديله جكنى تعيين ايچون موضوع بحث اولور . اساس اعتباريله بينه كلفتى ؛ طرفيندن هر بيرينه ادعا ايتديكى واقعه لرى اثبات ايتمك بورجى ديه تعريف ايتمك طوغرى دكلدر بو طرفيندن هر بيرينك حقى استناد ايتديرديكى واقعه لرى اثبات صورتيله دعوايى غائب ايتمك تملكه سى بر طرف ايتمك ايچون ، لهلرينه قبول ايدلمش بر واسطه ن عبارتدر . قانون ، طرفيندن هر بيرينه ادعا ايتديكى واقعه لرى اثبات مجبوريتى

تحميل ايدر فقط بوبورجك مثبت بر مؤيده‌سی اوليوب هر دعوا جي ايسته‌ديكي كي كي بوني قبول و يارد ايدر . طرفين ايسته‌دكلى ادعائى سرد و بونلى آرزو ايتدكلى وسائله اثبات ايدرلى فقط بالطبع حاكمه حقلرينك اظهارى ايچون مهم واقعه‌لى عرض ايتكى اونو تماملى ده منفعللى ايجابنددر عكسى حاله كرك بعض واقعه‌له اهميت و برمه مك صورتيله بيان و بناء عليه اثباتدن صرف نظر ايتك و كرك بونلى اونو تمق صورتيله دعوائى غائب ايتك تهلكه‌سنه معروضدرلر . بناء عليه ينه كلفتنك مؤيده‌سى منفيدر . بوكا رعايت ايتمه ين طرف ادعا ايتديكي حقدن استعانه ايدمه .

يینه كلفتنى يينه‌ك شكل اقامه‌سندن تفريق ايتك لازمدر برنجيسى اثبات ايدلمك ايسته‌نيلن شيك نه اولديغى كوستردىكي حاله ايكنجيسى بوشيك نه صورتله اثبات ايديله جگه‌نى افاده ايدر دليلك شكل اقامه‌سى قاعده‌لرينك يينه كلفتنك صورت توجهى حقنده‌كى قاعده‌لر اوزرينه تأثير اجرا ايتمه‌سنه دقت ايتك لازمكلر يينه كلفتنى قاعده‌لى هر دعواده مدعى طرفندن اثباتى لازمكلن واقعه‌له مدعى عليهك دوعرولغى اثبات ايتمه لازمكلن واقعه‌لر آراسنده برتفريق ياپيلمه‌سنه مساعد اولمايدير .

تطبيقانده برچوق حالدرده مشكلات عرض ايدن يينه توجهينك بوشكل تقسيمى هر دعواده عيدير . بوضورتله اثبات ايديلان واقعه‌لر قرارك اسباب موجب‌سى تشكيل ايدمه جكدركنديسه‌سنه توجه ايدن خصوصى اثبات ايدمه‌يه ين طرف دعوائى غائب ايدر . يينه‌ك شكل اقامه‌سى طبيعيله متموجدر . تحقيقانك نتايجى هر زمان قطعى دكدرك . شهودك اقاداتى معلق متباين ، تحريرى دليللر نقصان اولاييلير . بعض عناصر ماديه‌ك اثباتى كيفيتى سائر قسملك اثباتى كلفتنى طرف ديكره تحميل ايچون سبب تشكيل ايتمه . بالعكس مدعى حقى استخراج ضمننده ادعا ايتديكي واقعه‌لى اثبات ايدمه‌سنه دعوائى رد ايدلمك لازمدر . يينه كلفتنى برطرف ايتك ايچون يينه‌ك شكل اقامه‌سى حقنده‌كى اصوللردن استفاده ايتك و بوضورتله يينه كلفتنى قسماً مدعى عليه و يا خود مدعى عليه طرفندن بيان ايديلان واقعه اثبات ضمننده مدعى به تحميل ايتك اسويچره قانون مدينه‌سنه وتورك قانون مدينه‌نك ۶ نجى ماده‌لرينه مخالفدر . حقى اثبات ايتك ايسته ين طرفك اثبات ايدمه جكى واقعه‌لر دليل اساسينك عناصرينى تشكيل ايدر . بالطبع خصم متقابل يينه‌له دليل اساسى ازاله و يا خود تحقيقه چاليشه‌بيلير فقط بوضورتله مدعى عليه حقوقاً يينه كلفتنه تحمل ايتمش اولماز بوميه دليل اساسى اقامه‌يه مجبور اولان طرفه عائددر زيرا متقابل

دلیل آنحق دلیل اساسیك اقامہ سندن صوکر ا موضوع بحث اولور. دلیل اساسی موجود اولادن متقابل دلیل موضوع بحث اولماز. مدعی طرفدن دعواسی اثبات ضمنده اقامہ اولمان دلیلله مدعی علیه متقابل دلیل اقامہ ایتک صورتیله تعرض ایدر یاخود مدعی مدعی علیه طرفدن دفعی اثبات ضمنده اقامہ اولمان دلیلله عینی صورتیله مقابله ایدر سه بودن بینه کلفتک حقوقاً موقعی دکشیردیکی و برنجی حالده مدعی علیه وایکنجی حالده مدعی به عائد اولدیغی نتیجه سی چیقارمالمیدر قانون مدنی موجبجه دلیلله موقعی محافظه ایدر تعیر دیگرله دلیل اساسی کلفتی دلیلک شکل اقامه سنه داخل اولمادیغی حالده متقابل دلیلله بوکا داخلدر. نوسائل حقوق اصول محاکمه لری قانونک ۲۱۳ نجی ماده سندن اقتباس اولمان تورک اصول محاکمه لری قانونک ۲۳۹ نجی ماده سنده «دلیل اقامه سیله مکلف اولان طرفک ادعای خلافی اثبات ایچون خصمی دلیل اقامه ایده بیلیر. فقط مجرد بوطیلله بینه نک کندیسنه متوجه اولدیغی قبول ایتش عد اولینه ماز.» دینلکم صورتیله بواساس قبول ایدلمشدر.

بینه کلفتی ایله بینه نک شکل اقامه سی آراسنده کی فرق، متقابل دلیلله واسطه سیله طرفیندن هربری دیگرینک دلیلانی تأثیرسز برافاراق شفاهی محاکمه دن هیچ مثبت بر نتیجه آله ایدیه مدیکی تقدیرده داها واضح کوریلور. ترازینک ابره سی طرفیندن هیچ بری لهنه حرکت ایتمز. بوحالده متقابل دلیلک اقامه ایدیه مه می کیفیت. بونی اقامه ایتک ایستین طرفی متضرر ایتمز زیرا بوطرف بینه کلفتی ایله مکلف دکدر. بناء علیه بینه اساسیه بی اقامه ایله مکلف اولان طرفک بینه سی قوتلی متقابل دلیلله ایله اخلال ایدلیدیکی جهتله بوکیمسه دعواسی غائب ایتش دیمکدر. بناء علیه متقابل بر دلیل اقامه ایتک تشبثنده بولمان طرف هر زمان دعواده قانوناً بینه کلفتی ایله مکلف طرفه نظراً داها مساعد بروضعیتده در بوطرف، ادعا ایتدیکی واقعه لک دوزرولفته حاکمی اقناع ایتکله مکلفدر. خصمی بودلیللرک یا کلش اولدیغنه دائر حاکمه برقاعت ویرمک مجبوریتنده اولیوب متقابل دلیلله ایله بونلری شبهلی بروضعیته قویمی کافیدر یعنی طرف دیگرک بینه بی اقامه ایله مکلف اولان کیمسه نک استناد ایتدیکی واقعه لک اسباب موجب لرندن برنی برطرف ایتسی قانون مدنی موجبجه اثبات ایدلکم ایستینلن واقعه ایله استناد ایدیان حق آراسنده موجودی لازمکان مناسبتی ازاله به کفایت ایدر.

بناء علیه بینه کلفتی ایله بینه نک شکل اقامه سی حاللری یکدیگریله قاریشیدر لمالمیدر

بونلرک حقوقی ساحه لری آیریدر برنجیسی حقوق مدنیه ساحه سنه کیره یعنی آلمان مؤلفلرینک مادی حقوق دیدکلری قسمه عأددر ایکنجیسی عینی مؤلفلرک شکله عأدد حقلر دیدکلری اصول محاکمه ساحه سنه کیره . بوایکنجیسنه عأدد قاعده لر حقوق مدنیه نک دلیل کلفتنک عأدیتنه متدائر قاعده لرینی تعدیل ایدرمز اسویچرده بونلردن بری فده دال حقوقه دیکری قانتونال حقوقه داخل اولدینی ایچون فده دال محکمه بونلر آراسنده غایت واضح برتفریق بائیمق لزومی حس ایتشدیر . [۱]

بالطبعی مقابل دلیلی دفع (Exemption) ایله قاریشدیر ماملیدر . مالی تسلیم ایتدیکندن بختله ودلائله مستند آکندیسندن معین بر مبلغ تأدیسه سی طلب ایدیلن مدعی علیه ، حقیقتده ماللرک کندیسنه تسلیم ایدلمدیکندن بختله و متقابل دلیللر اقامه ایتک صورتیه مدعینک دلیللرینه قارشى حرکت ایده بیلیر . بوحالک بینه کلفتی تبدیل ایده میه جگنی بوقاریده کورمشدک . فقط بوحال بعض دفعلره محل ویرم بیلیر مثلا مدعی علیه مدعینک طلب ایتدیکی آلاچاق حقنده مرور زمان موجود اولدیغنی یاخود تسلیم ایدیلن اموالک آبی بروضعیتده بولنمادیغنی ادعا ایده بیلیر بوحاللرده درمیان ایدیلن دفعلرک مستند بولندیغنی واقعلرک اثباتی کلفتی تمامیه مدعی علیه عأددر . رومالیر (بروقه درمیان ایدن مدعی علیه مدعی موقعه کچر (Reus recipiendo fit actor) دیمک صورتیه مدعی علیه بینه کلفتی ویاخود حقنی استنباط ایتک ایسته دیکی واقعلری اثبات ایتک مجبوریتنی وجیز ونام یرنده برضرب مثل ایله افاده ایتشلردر . تعیردیکرله دفعک اثباتی ، بینه نک شکل اقامه سنه داخل اولان علی العاده بر متقابل دلیللدن عبارت دکلدر بو ، دوغرودن دوغرویه اسویچره قانون مدینسک 8 و تورک قانون مدینسک 6 نجی ماده لرینه داخل اولان بر دلیل اساسیدر . فی الحقیقه متقابل دلیل ، ضعیفلا تیلیمق و قابل اولدیغنی تقدیرده ازاله ایدمک ایسته نیلن بذیه اساسیه ایله عینی واقعیه عأددر . دفع ایسه یکی بر واقعیه استناد ایدر یوقاریده ذکر ایتدیکمز مثاللرده مرور زمان مدتک کچریکی ویاخود بیع مقاوله سی موجبجه تسلیم ایدیلن شیئک قصورلی اولدیغنی کیفیتلرینک اثباتی دفعی تشکیل ایدر . مدعی دخی مدعی علیه طرفدن اقامه ایدیلن دفع بینیه سنه قارشى متقابل دلیللر اقامه ایده بیلیر . فقط بوحال ، مدعی علیه دفعی اثبات خصصه و صنده کی مجبوریتنی تعدیل ایتمز چونکه

بوراده موضوع بحث اولان قانون طرفندن مدعی علیه تحمیل ایدلمش واثبات ایدلمدیکی
تقدیرده دفعک ردیی ایجاب ایدیرن برینه اساسیه در .

حقوق مدنیه موجبنجه تثبیت ایدلمش اولان بینه کلفتک ، بینه نک شکل اقامه سی
حقنده کی اصوللرایله تعدیل ایدیلهمیه جگنی سوبلشدم فقط بالواسطه بونتیجه حاصل اولابیلیر .
باقیکز ندن ! نوشاتل حقوق اصول محاکم لری قانونک 214 نجی ماده سنه تقابل ایدن
یکی اصول محاکم قانونک 240 نجی ماده سنده « قانونک تعیین ایدیکی حاللر مستننا اولمق
اوزره حاکم اقامه اولنان دلیللری سربسته بجه تقدیر ایدر ، دیلمکده در . بناء علیه حاکم
قانونک اقتضا ایدیردیکی دلیل اساسی بی اقامه خصوصنده کی مشکلات ، طرفینک ادعالرینک
حقیقته توافق ایدوب ایدمکی خصوصی و بعض حقایق ملاحظه لری نظر اعتباره آله رق
شفاهی محاکم اتسانده اقامه ایدلمش بولنان بینه لری تقدیر ایدر . بوعتبارله قانون طرفندن
طلب ایدیلن دلیل اساسی بی اقامه خصوصنده بک بویوک مشکلاتنه د چار اولان فقط
حسن نیت وحقانیت قاعده لری کندی لهنده بولنان طرف حقنده حاکم اصغری بر دلیل
ایله اکتفا ایده بیلیر . بالفرض دعوائی اثبات ایدن مهم واثق خصم ویا اوچنجی بر شخص
آلنده بولنور وبوکیمسه لر بو واثق ابراز ایتهمک ایچون حیلله استعمال ایدر . ویا خود
سوء نیت کوستر بر لسه بو شکله حرکت ایدیله بیلیر . بوکی حاللرده دلیل اساسی بی ازاله
ایتمک ایچون قطعی بر مقابل دلیل اقامه سی ایجاب ایدر بو حالده تطبیقاند بو قطعی دایلی
اقامه ایتمین طرف ادعاسی غائب ایده بیلیر . بوتون بودیل و متقابل دلیل حقنده کی قاعده لر
جوق الاستیقدر بینه کلفتی و بینه نک شکل اقامه سنده کی قاعده لر ؛ بینه کلفتک توجیه
وعانیتنه متدائر قاعده لرک دار بر صورتله تطبیقنک حصوله کتیره بیله جکی جوق سرت
قرارلری بر طرف ایتک ایچون یکدیگری اتمام وتصحیح ایدر لر . بناء علیه حاکم بوکا
مانع اولمق ایچون شفاهی محاکمه بر دایل اساسی بی اقامه ایدلمش کی عد ایدر وبوصورتله
تطبیقاند طرف دیگری بینه کلفتی تحمله مجبور ایدر .

شبهلی حاللرده بینه کلفتک توجیهی خصوصنده نه صورتله حرکت ایتلیدر ؟ اسویچره
قانون مدینسک 8 و توروک قانون مدینسک 6 نجی ماده لری بو خصوصده عمومی بر قاعده بی
محتوبدر لر . مع مافیه کرک قانون مدنی و کرک بورجلر قانوننه بوقاعده به مخالف حکملر
وضع اولمشدر . بوقانونلرک خصوصی بر طاقم قاعده لری محتوی ماده لری وبالخاصه بینه
کلفتی اکثریا تبدیل ایدن بر طاقم قرینه لر بواسطه لاری تشکیل ایدر لر .

اول امرده اسـ و یجره قانون مدنیـ سنک ۸ تورک قانون مدنیـ سنک ۶ نجی ماده لرینک عمومی حکملری احتوا ایتدیکنی و قانوناً خصوصی حکملره تابع طوتولیان بالجله حاللره تطبیق قابل بولوندیغنی قبول اتمک ایجاب ایدر . بوماده بینہ کلفتک توجیهی مشکل اولدیغنی حاللرده کی صورت حاللری کوسترمه مکده در . طرفینک ادعا ایتدیکی واقعه لر بربریه تعارض ایتدیکی وقت یعنی مدعی و یا مدعی علیه هر ایکسی ده حقی ادعا ایتدیکی واقعه لر دن استخراج اتمک ایسته دیکی زمان ، قانوناً هانکیسنه بینہ کلفتی تحمیل اتمک لازمکه جکدر ؟ قانون نتیجه اعتبارله مدعی به کندی دعواسنی اثبات ایدن واقعه لرک بینہ کلفتی و مدعی علیه دفعنه اساس تشکیل ایدن واقعه لر حقنده بینہ کلفتی تحمیل ایدر بالطبع مسئله بویه بسط برشکلده تجلی ایدرسه بینہ کلفتک توجیهی هیچ بر مشکلات عرض اتمز فقط مسئله نک اکثریا جوق مغلق اولدیغنی ده معلومدر .

ایشته برن قانتونی استیناف محکمه سنه عرض ایدیلن بر حادثه : مدعی ؛ اودون بیعی حقنده کی بر مقاوله احکامنک اجراسنی و آرارلرنده موجود ائتلافه مستنداً کسمش اولدیغنی اودونلرک مدعی علیه طرفدن تسلیمنی و بدلتک تسویه سنی طلب اتمکده در . مدعی علیه ایسه آنجق احتیاجی نسبتنده و مالی وضعیتی مساعد بولندجقه املق شرطله بوجیه بی در عهده ایتدیکنی در میان ایتشددر . بوراده اثباتی مدعی علیه عائد بر دفع موجود میدر ! بوقسه بالعکس بوشکل مدافعه بی دوعریدن دوعری به دعوانک اساسنه متعلق حادثاتدنمی تاقی ایتلی و بوعبارله بینہ کلفتک توجیهی اساسنی تعدیل اتمکسزین مقابل بر دلیل موضوعی عدا ایلیدر و بوتقدیرده بیعک شرطه معلق اولمادیغنی مدعی اثبات مجبوریتده قالا جقدر ؟ مسئله به وضع ید ایدن محکمه بونقطه نظری قبوله تمایل ایدرک مدعینک ، بیعک مدعی علیه طرفدن در میان ایدیان قیدلردن آزاده اولدیغنی اثبات اتمی لازمکدیکنی قبول اتمکله برابر ادعا ایدلیدیکی وجهله مدعی علیه دینی ادایه مقتدر اولسی شرطنه معلق بولان بر بیعک حقیقته پک آز توافق ایتدیکنی نظر اوقته آله رق بر آرز تردله فعایانده دوعری اولوب اولمادیغنی اثباتی کلفتی مدعی علیه عائد اولان بر دفع قارشینده اولدیغنی در میان ایتشددر [۱] .

قانونک متفی مغلق حاللری حل ایدمه نظر یانیدن استعانه اتمک ایجاب ایدر . بینہ کلفتی حقنده کی نظریه لر چوقدر . بونلرک آنجق الک اساسیلرندن بحث ایدیه حکم :

۱ — اول امرده و بهر [1] Weber ، بمان هولومغ Rethmann - Hollweg [2] ، رونولد Reinhold [3] ، و قروم Gromé [4] کی آلمان مؤلفلری طرفندن سرد ایدیلن contenu spécifique نظریه سنه تصادف ایدیلیر. بونظریه ساده جه مختلف فیہ معین برحقک شرط اساسی اولان برواقعه نك اثباتی ضروری کورور یوقسه صورت عمومیده حقوق خصوصیه نك و تعهدلرک شرطلری تشکیل ایدن تکمیل واقعه لرک اثباتی کلفتی تحمیل ایتمز. بونک نتیجه سی اوله رق برحقک اثباتی ، بوحق حصوله کتیردن واقعه لرک اثباتنه معلق عد ایدلمز بالخاصه حقک اساسی تشکیل ایدن و معین برحق تولید ایدوب باشقه برحق حصوله کتیرمین واقعه نك اثباتی لارمدر. باله کس برحقک موجودیتی یچون صورت عمومیده مشروط بولسان واقعه لر اثبات ایدمک لازم کلمز. اکر خصم بونلرک عدم موجودیتی ادعا ایدرسه اثبات کلفتی کنديسنه دوشر. بالفرض مقاوله یه مستند براختلافده مدعی یا لکنز خصم طرفندن قبول ایدیلن وجیه لری اثبات مجبوریتنده اولوب کنديسنک عقده اهلیتی اولدیغی اثبات ایتمک مجبوریتنده دکلدر زیرا اهلیت مسئله سی عقدی وجیه لرک شرائط عمومیة انعقادی میاننه کیرر اکر طرف دیگر بوسیددن دولایي مقاوله نك بطلان و یا فسادنی ادعا ایدیورسه بوخصوصی اثبات کلفتی کنديسنه دوشر. نظریات عمومیده بونقطه نظر صورت قطعیده غیرقابل قبولدر زیرا هر حالده بوتون شبهه لری ازاله ایدمک صورتده برحقه صورت مخصوصده مربوط اولان شبهه بوحقک عمومی شرطلرندن اولان واقعه لری آیرمق قابل دکلدر. بالفرض بونظریه نك طرفدارلری برعقده اراده لرک تعاطیسی کیفیتک وجیه نك cpe'cifique و یا عمومی عنصری تشکیل ایدوب ایتمدیکنده اتفاق ایدمه مشلدر.

۲ — بوندن سوکرا جوق توسع ایتمش وفده راسیون محکمه سنک تصادفاً برچوق قرارلرنده [5] قبول ایدلمش اولان Faits Constitutifs نظریه سی دنیلن برنظریه تصادف اولنور. بونظریه یه کوره حقوقی واقعه لر؛ حق تشکیل ایدن واقعه لرو حقک زوالی موجب واقعه لر

[1] Über die verbindlichkeit zur Beweisführung im Zivie prozess .

[2] versuche über einzelne Teile der Théorie des zivilprozesses .

[3] Die Lehre von dem klagegrund , den einreden et den Beweislast .

[4] system des deutschen bürgerlichen Rechts I. p. 565.

[5] فده راسیون محکمه سی اجتہاداتی 11.73 , XVIII 299 , XXIII p1088 , XXV.2 , p161 .

اولمق اوزره ایکیه آیرلمق لازمدر . برنجیلر بر حق تولید ایدن واقعهلردر . ایکنجیلر ایسه برحقک تولیدینه مانع اولان ویا زوالنه سببیت ویرن واقعهلردر . بونظریه موجبنجه کلفه بینه *faits constants* دن استعانه ایدن طرفه عاندر . بونلرک تمامیه اثباتی لارمکلیر . فقط بونظریه ده، قواعد حقوقیه بی معین ایکی قسمه آیرمق غیرقابل اولمق نقطه سندن شایان اعتراضدر . زیرا بر چوق حاللرده اثباتی مدعی به عاذل اولمیان وحقک زوالنه سببیت ویرن واقعهلرک حقوقی واقعهلرک خصوصی بر غروبی تشکیل ایدوب ایتدیکی جای سسوالدر . هر واقعیه ایکی زاویه تحتنده کوریله بیلیر : بر کره حق ترکیب ایدن و دیگر جهتدن زوالی انتاج ایدن بر حادنه ماهیتنده در . بالفرض اهلیتسنزلکمی زوالی موجب برواقعه در یوقسه بالعکس اهلیتمی مرکب برواقعه در ؟ بوکا ویریله جک جوابه کوره بینه کلفق طرفیندن برینه تحمیل ایدیله جکدر . بناء علیه بونظریه بزى اطمین ایتز . زیرا بونک استناد ایتدیکی حقوقی واقعهلرک تصنیفی متموجدر . اکثر حاللرده بینه کلفق مسئله سی ممنونیت بخش برشکلده حل ایدیله من . بو حال بالخاصه مقاوله ده مدعی طرفندن اعتراض ایدیلن بر شرط بولندیقی تقدیرده کوریلیر . بو حالده مدعی واقعهنک زوالنه سببیت ویرن شرطک عدم موجودیتیسی اثبات ایدیه جک، یوقسه مدعی علیه واقعیه بی ترکیب ایدن شرطک وجودینیسی اثبات ایدیه جکدر ؟ ویا خود شرطک ماهیتی منفی اولوشنه یعنی وجودی بر حقک زوالنه وعدم موجودیتی تأسیسنه محل ویرمسنه نظر آیی بینه کلفقی تعیین ایتک لازمکه جکدر ؟ اسویچره وتورک قانون مدنیلری بوکی حاللرک تعیینی حاکمه بر اقمشدر . آلمان قانون مدنیسنک برنجی پروژده سننک متن اصلی به کچمه یین ۱۹۶ نجی فقره سی بو خصوصده قطعی بر حکمی احتوا ایتمکده ایدی . مذکور فقره ده « بر معامله حقوقیه دن متولد حقارینی استعمال ایدن کیمسه ، بومعامله حقوقیه نک ادعا ایتدیکی شکلده حصوله کلدیکفی اثبات ایتک مجبوریتنده در . بومجبوریت ؛ خصم عقدک معتبریتی قبول ایتمکه برابر ؛ باشقه برشکلده خصوصیه کرک بر شرط تعلیقی وکرک بر شرط انفساخیه وکرک *initial* وکرک *final* راجله مقارن اوله رق عقد ایدلمش اولدیغی ادعا ایتسی حالنده موجوددر . » دنیلیمکده ایدی . بوسیستمده بینه کلفقی مدعی به عاندر . مدعی ساده جه ادعاسنک حقیقه توافقی اثباتله مکلفنه اولیوب آریجه بر تعهدک شرطه معلق بولنمادیغی ده اثباتله مکلفدر . مدعی علیه حقوقاً ؛ حقق استناد ایتدیردیکی شرطک موجودیتیسی اثبات مجبوریتنده دکار . اثبات ایدرسه متقابل دلیل اقامه سی صورتیه یاباجقدر . فقط اسویچره وتورکیاده بوخصوصده مثبت بر متن موجود

اولمادی کی نظریات ساحه سنده ده بواساس اعتراضه معروض قالمش و بر جوق مؤلفر مدعی علیه
براجل و یا شرطه استناد ایتمکه اثبات ایتمی ایجاب ایدن حقیقی بر دفع در میان ایش
اولدیفی قبول ایتملردر . نهایت انفسانخی شرطک موجودیتی حالده مؤلفر بیتنده کذلک
اختلاف و ادر . بوده بونظریاتک مثبت بر نظریه اولمادیغنی کوستر بر .

3 — Fais Positif نظریه سی تماماً دیگر بر ساحه عرض ایدر . بونظریه دوعریدن
دوعری به روما حقوقیه علاقه دارد و طرفینک آنجق استناد ایتدکری مثبت واقع لری
اثبات مکلفیتده اولوب منفی واقع لری حقده بویه بر مجبوریتلری اولمادیغنی قبول ایدر .
(*Ei incum bit probatio qui dicit non qui negat*) بوراده بینه کلفق انکار ایدنه دکل آنجق
ادعا ایلویه نه توجه ایدر . فقط بوروما ضرب مثلی ایجه آ کلا شیلما مشدر . یعنی دیگر طرفک
ادعائی انکار ایدن طرف بو نفیی اثباتله مکلف دکدر . منفی بینه ک قبول ایدلمه سی
بونظریه ده داها واسع ر معناده آلتالیدر . منفی برواقعیه یعنی مستند اتسز بر فرضیه
استناد ایدن هر ادعائک اثباتی لار مکلمز . بالفرض خطاء معین بر مبلغ تأدیه ایتمشه
وقایضدن بونک اعاده سی ایسترسه مثبت واقعات نظریه سی موجبجه یالکزه هیچ بر زمان
بورجلی اولمادیغنی اثبات مجبوریتنده قالم بلکه بویاره نی قبض ایدن کیمسه ، بندن بر آلاجنی
اولدیفی ایچون قبض ایتدیکنی اثبات مجبوریتنده در . مثبت واقع لری نظریه سی مدافعه ایچون
طبیعت اشیا دن استعانه ایدلمکده در . طرفدار لری دیور لر که نفی ر حق تولید ایتمز و اثباتی
غیر ممکن اولما مقوله برابر فوق العاده مشکدر . فقط بویکی سبیده جوق مناقشه متحملدر .
نفیک بر حق تولید ایتمه جکنی ادعا ایچون جوق جسارت لازمدر . اکثریا بونفیلر مثبت
ویا مختلط بر شکله عرض اولینایلیر . بر کیمسه بورجلی اولدیفی انکار ایتمکه بو کیمسه
قارشی هر درلو وجیه دن بر ایتمی ادعا ایتش اولیورم . اساساً مثبت و منفی واقع لری آراسنده
بر تفریق یا بمق؛ *faits spécifiques* یا *faits génériques* آراسنده و یا خود بر حق تولید ایدن واقع لری
اسقاط ایدن واقع لری بیتنده بر فرق کوزمه نک دوعری اولامیه جنی خصوصنده سرد ایتدیکم
سیلردن ناشی ، غیر ممکن دکسه ده جوق مشکدر . بوراده آفاق بر قرینه ریوم موجود
دکدر . نفیک اثباتک غیر قابل اولدیفی ادعاسنه کمنجه بوده مثبت واقع لری نظریه سی قبول
ایتدیره جک بر ماهیتده دکدر . زیرا دوعریدن دوعریه اقامه سی مشکل اولان بودنیلک
اکثریا بالواسطه اقامه سی ممکندر بر مملکت تابعیتده اولمادیغنی ادعا ایدرسه بو خصوصی
دیگر بر دولت تابعیتده اولدیفی اثبات ایتمکه و یا خود نفیی اثباتده کی غیر قابل انکار

مشکلاتی نظر اعتباره آلمق شرطیله حاکمک سربستجه تقدیر ایده جکی محلی و نائق ایله اثبات ایده بیلیرم. فدهه راسیون محکمه سی اجتهاد لرنده بالخاصه شرط ساحه سنده و حق سز اکتساب ایدیان بر شینک احاده سی ده مسائلنده تفییک اثباتی قبول ایتمشدر [1].

4 — برده *faits Continus* نظریه سندن بحث ایتمک ایجاب ایدر بونظریه اساس اعتباریه مثبت واقعه لر نظریه سنک بر شکل دیگرندن باشقا برشی دکلدرد. بونظریه مؤلف و طرفدار لر نیجه برواقعه دن منبعث حالک دوامی اثبانه هیچ بر زمان لزوم یوقدر فقط اثباتی ایجاب ایدن شی بونک معروض قالدینی تعدیلاتدر. چونکه بو تحولاتر مثبت واقعه لر کی تلقی و اثباتی ادعا ایدن طرفه تحمیل ایدلمشدر. واقعه لر دن منبعث حالک استمراری اساسنه مستند بولتان بونظریه نک یا کلیشانکی آکلاشیله بیلیمک ایچون واقعه لرک تمادیسيله تحول ایتدیکنی دوشونمک کافیدر بالفرض غائبک مؤسسه حقوقیه سنده، بو حالک دوام ایتدیکجه تحول ایتش اولمسی ده محتملدرد. اگر یاشلی بر آدم موضوع بحث ایسه حالک دوامی، وفاته انقلابی دها قوتله فرض ایتدیرر بونظریه دوغرو اولسه ده هر حالده نقصان و تطبیقانه بینه کلفتک تقسیمی مسئله سنک تولید ایتدیکی عملی مسئله لری حله غیر کافیدر زیرا حقک ثبوتی ایچون الزم اولان واقعه لر متمادی و متحول دییه ایکی به تقسیم اولین ماز. دیگر بر چوق حالدرده حاکم طرفندن آرانیلن صور حلیه یی بونظریه تأمین ایتمز.

5 — صوک نظریه *norme Juridique* دینلن نظریه در. بو، دیگر لرندن چوق فرقلی و یکی قانون مدینک تطبیق نقطه نظرندن اک شایان دقتدر. یوقاریده تدقیق اولسان نظریه لرینه کلفتی توجیه ایچون واقعه لری تصنیفه لزوم کورمکده ایکن بونظریه بوکلفتی احکام حقوقیه نک تحلیلنه و ایکی طرفک استعانه ایتدکری حقوقک ماهیتنه استناد ایتدیرر. بونظریه نک بر چوق نوعلری اولوب اک مشهوری آلمان علماسندن روزه نبرغ *Rosnberg* ک نظریه سیدر [2] بو، مؤلف طرفیندن هربری استعانه ایتدیکی احکام قانونیه نک عناصر مادیه سی اثبات ایتسی پرنسپنی وضع ایتمشدر. طرفین فلان و یا فلان نتیجه حقوقیه یی تعقیب ایتدیکنه کوره کنسیدنی حمایه سنه وضع ایتدیکی حکم قانونک تطبیق ایچون ایجاب ایدن واقعه لری اثبات مجبوریتنده در.

[1] مقررات محاکم : 27.1, 229, XLXI, 2, 742, XXIX, 558, 525, XLIX, 488.

XVI 2, VI, 18, 22.

[2] Die Beweislast nach der Zivilprozessordnung und dem bürgerlichen Gesetzbuch

بوظرفه نك فورمولى بىزى دوغرىدن دوغرىبه اسويچره قانون مدينسنة 8 وتورك قانون مدينسك آلتىجي ماده لرنده استعمال ايدىلن تعبيرلره ايصال ايدر . وفكرمچده تطبيقات نقطه نظرندن قابل استفاده يكانه فورمولدر . آنچق تطبيق ايديله جك احكام قانونيه نك تحلىلى ، طرفندن هر بى طرفدن اثباتى ايجاب ايدن واقعه لرى كوستره بيلير . تكميل ديكر نظريه لره اثبات ايديله جك خصوصلرك تام برتفرىق قابل اولامادىنى ايجون بينه كلفتنك ده تام برصورتده طرفلره توجهى ممكن اولاماقده در . بالعكس بوظرفه ده حاكم هر طرفك استعانه ايتدىكى حقوقى تدقيق وحقلىق استناد ايتدر كلى عناصر مادىنى تعيين ايجون ، تطبيقى طلب ايتدر كلى احكام قانونيه بى صيق برصورتده تحليل ايدرك دعواچيلر آراسنده بينه كلفتنى تقسيم ايدر . امكان درجه سنده حقوق خصوصيه نك ماهيتله متناسب يكانه اصولك ده بو اولدىنى ادا ايديله بيلير . بنساء عليه قراردن اول حاكم كنديسنه عرض اولان حال حقنده تطبيق ايدىسى ايجاب ايدن احكام قانونيه بى تحليل بو احكام قانونيه نك تطبيقى ايجاب ايتدىن واقعه لرى كشف ونوشاتل حقوق اصول محاكم لرى قانونك 212 نجى ماده سنه تقابل ايدن بى حقوق اصول محاكم لرى قانونك 239 نجى ماده سنده مذكور اولدىنى وجهله بيان ايتدر كلى واقعه لرك اثباتنه طرفىنى مجبور ايدر . حقوق اصول محاكم لرى قانونك 239 نجى ماده سى بوجه آيدر :

« دليل اقامه سيله مكلف اولان ويا مشهور ومعروف بر وقعه به استناد ايدن طرفك ادعاسى خلافتى اثبات ايجون خصمى دليل اقامه ايديله بيلير . فقط مجرد بو طليله بينه نك كنديسنه متوجه اولدىنى قبول ايتمش عد اولينه ماز . » وينه عى قانونك نوشاتل حقوق اصول محاكم لرى قانونك 192 نجى ماده سنه تقابل ايدن 218 نجى ماده سنده « تحقيقات حاكمى (اصلده حاكم) اقامه ايدىلك ايتىنيلن دليللردن هانكىسك قبول شايدان اولدىنى وهانكىسك اولمادىنى اسباب موجه درميان صورتيله تقدير وقراره ربط ايدر ، دليلدىكى كى نوشاتل حقوق اصول محاكم لرى قانونك 69 نجى ماده سك ايكنجى فقره سنه تقابل ايدن 75 نجى ماده سنده « قانونك تعيين ايدىكى استنزالردن باشقا حاللرده حاكم ايكى طرفدن برىنك سويلدىكى شئى ويا ادا سبيلرىنى راساً نظر دفته آلاماز و آنلرى خاطر لانايله جك حاللرده دخى بولينه ماز . آنچق مبهم ومتناقض كوردىكى ادا ويا سبيلر حقنده ايفاحات ايتىه بيلير . حاكم دعوانك هر صفحه سنده ايكى طرفك

ادعاری حدودی داخلنده اولمق اوزره کندیله‌ری استماع و لازم اولان دلیللرک ابراز واقعه‌سی امر ایده بیلیر ، دنیلیمکده در .

اگر قرارک مذاکره‌سی اثناسنده استعانه ایدیلن حق اثبات ضمنتده ادعا اولزان واقعه‌نک اثبات ایدله‌دیکی آکلاشلیرسه بوحقی حمایه ایدن حکم قانونی تطبیق ایدلر . مدعی طرفندن اقامه‌سی ایجاب ایدن دلیللرله مدعی علیه طرفندن اقامه‌سی لازمکن دلیللرک شکل توجیهی کوسترمک ایچون بومسئله‌نک ، طرفین ، آووقات و حاکم ایچون الک‌زیاده مشکلات عرض ایتدیکی شرط ساحه‌سند بر مثال آلام : فرض ایده‌لمک طرفین آرلرنده تماماً معتبر اولان بر عقدک انعقادی خصوصنده متفقدرلر فقط مدعی علیه بر شرط تعلیقی تحتنده تعهد کیردیکی ادعا ایتدیکی حالده مدعی مقاولده بویه بر شرط اولمادیغنی ادعا ایتیمکده در بین کلفتی کیمه‌عاند اولاجقدر ؟ مقاونک بر شرطه معلق اولمیه رق‌انعقادنی ادعا و تطبیقی طلب ایدن مدعی‌یه‌می یوقسه مقاولده موجود شرط تعلیقیدن ناشی مقاونک احکامنی تطبیقیدن امتناع حق کندنده کورن مدعی علیه‌می ؟ بوخصوصده تطبیقی ایجاب احکام قانونیه و بونلرک احتوا ایتدیکی واقعه‌لر آرانیلرسه مسئله غایت بسطدر . بوراده اختلافک موضوعی بر شرط تعلیقی به مقارن برتعهددن عبارت اولدینی ایچون بونک صورت حافی شرطه معلق بورجلردن باحث اسویجره بورجلر قانونک 151 و متعاقب و تونرک بورجلر قانونک 194 و متعاقب ماده‌لرنده آراق ایجاب ایدر .

بوماده لر تحلیل ایدیلرسه حاکم هانکی نتیجه‌یه واصل اولاجقدر ؟ حاکم ؛ واضع قانونک شرطه معلق مقاوله‌لر ایچون بعض خصوصی احکام وضع ایتدیکی و بوکې قیدلردن عاری مقاوله‌لرده خصوصی حکملر موضوع بولنمادیغنی کوره‌جکدر . بناءً علیه بوخصوصده بورجلر حقوقنده کی شرطه متدائر قاعده‌لر تطبیق ایدیه‌جکدر ایشه مدعی علیه حق بوقاعده‌لردن استخراج ایتدیکی ایچون مقاوله‌نک بر شرطه معلق اولدیغنی اثبات مجبوریتنده در .

بناءً علیه بین کافتنک شکل توجیه و تقسیمی حقنده حاکم رهبرک ایده‌جک الک‌اساسلی قاعده ، حادثیه تطبیقی قابل حقوقی قاعده‌لره چیقمق و بونلرک موجودیتنی فرض ایتدیکی واقعه‌لرک اثبات ایدیلوب ایدلمدیکی تدقیق و بونلره هانکی طرفک استناد ایدلیکی تحری ایتیمکدن عبارتدر . بومه‌تود موجبنجه بین کلفتی شو صورتله تقسیم ایدلیدر .

1 — ایلك بین کلفتی مدعی‌یه عاندر . مدعی اقامه علیه‌نه برادعا درمیان ایتدیکی مدعی علیه قارشى قانونی استناد کاهنی اثباتله مکلفدر . بناءً علیه مدعی دعواسته اساسی

اولان واقعه لری اثبات ایده مزسه مدعی علیه هیچ بر دلیل اقامه سی تحمیل ایدلمکسزین دعوی رد اولنور .

2 — مدعی علیه علیه اقامه ایدیان دعوانک رؤیتنده مقابل براداده بولنورسه بواذعانه متعلق خصوصاتی اثباته مکلفدر ، ایده مزسه ادعا رد اولنور .

3 — طرفینک حقلمینک تثبیتی طلبیه منفی بر دعوا اقامه ایدلیدی تقدیرده بوایکی برنسیک مهم بر استثنای کوریلیر . بو دعوانک خصوصیتی شودر : بوراده مدعی ، مدعی علیه علیه بر طلبده بولنماز فقط مدعی علیه موجودیتی ادعا ایتدیکی بر حقه اعتراض ایدر . بوحالده ، مدعی علیه طرفندن دعوی اقامه سی بکلمه مکسزین وضعیت حقوقیه نک تنور وتوضیح ایتمی و محکمه طرفندن مدعی علیه هیچ بر حق اولمادیفی تثبیت ایدلمی مدعینک منفعق اقتضاسندندر . بالفرض (a) براضک متصرفیدرقوموشی (b) بواراضی اوزرنده بر ارتفاق حق حائز اولدیغی ادعا و (a) بوکا اعتراض ایتکده در . (a) اراضیسی صائمق ایستر وایلریده بر مداخله معروض قالماق ایچون (b) نک ادعا ایتدیکی ارتفاق حقنک عدم موجودیتنک محکمه جه تثبیتی آرزو ایدر . بنسواء علیه (b) علیه بر دعوی اقامه ایدر . بودعواده (b) دن برحق طلب ایتمز فقط محکمه معرفتیه (b) نک بواراضی اوزرنده ارتفاق حقنک حائز اولمادیغی تثبیت ایتدیرمک ایستر . بودعوی طرفینک حقلمینک تثبیتی طلب صورتیه محتمل بر ادعایه مانع اولوق مقصدینه مستنددر . حال طبعده مدعی علیه موقعنده بولنمی ایجاب ایدن مدعی ، عینی حالده مدعی اولمی لازمکن مدعی علیه اول حرکت ایدرک بودعوایی اقامه ایتمشدر . چونکه باشقه سنک مالی اوزرنده بر حق استعمال ایتک ایستین بودعوانک مدعی علیه در . بوکی وضعیت حقوقیه نک تثبیتی مقصدیه اقامه اولنان و طرفینک حال طبعده کی وضعیتلری دکشمش بولنان منفی دعوایده مدعی ، مدعی علیه حقوقه و بوراده ارتفاق حقنه اعتراض ایتکله اکتفا ایده بیلیر . بوراده دلیل اساسینک اقامه سی یعنی مدعی طرفندن اعتراض اولنان حقت قانونی بر سیه مستند اولدیغنک اثباتی مدعی علیه حائدر .

4 — مدعی علیه درمیان ایده جکی بالجمله دفعلری اثبات کلفته قانلایر . بیلدیکمز وجهله دفعک مقابل بنینه دن تفریقی لازمکیر . بوتفریقک مشکل اولدیفی حالدرده دعوانک استناد ایتدیکی احکام قانونیه تی تدقیق ایتک ایجاب ایدر . اگر بر واقعه نک موجودیتی دعوانک شرط اساسیسی تشکیل ایدیورسه بوواقعه نک مقابل بر دلیل ایله رد اولنه بیلیر .

و بونی اثبات مجبوری مدعی به عاقد بر بوالک خارجنده بر دفع تشکیل ایدر و اثباتی مدعی علیه عاقد بر بوتون بواللرده منی دعوالره متعلق احکام بالطبع محفوظدر .

5 — عینی قاعده لر مدعی طرفندن مدعی علیه دفعلرینه قارشی درمیان اولان مقابل دلیللرده تطبیق ایدلک ایجاب ایدر . کذلک بوقاعده لر صورت عمومیه ده یکی واقعہ لری احتوا ایدن بالجله ادعالره تطبیق اولنور آنجق علی العاده انکار وردلره تطبیق ایدیله من .

6 — مقابل دلیلک اقامه ایدیله مه مسی بینه کلفتنه متدائر قاعده لرک تبدیل ایچون بر سبب تشکیل ایدر من . اساس بینه یی اقامه ایتک مجبوریتده اولان طرف بینه سی اقامه ایدر مدیکی تقدیرده مقابل دلیل ، قطعی بر ماهیتده اولسه دخی دعواسی غائب ایدر .

7 — بو ، بینه یه متعلق قاعده لر انتظام عامه قاعده لری ماهیتی حازدر . بو ، بو حکملر خلافه احکام وضعی واضع قانونه بخش ایدن اسویجره قانون مدینسک 8 و تورک قانون مدینسک 9 نجی ماده لرندن آکلاشیلیر . بولرک خلافه حرکت ، قوانین موضوعیه خصوصی حکملر علاوه ایدلش اولسی و یا خود طرفینک استناد ایتدکلری حقلرک ماهیتی ایجابی اوله رق ممکندر بونک شایان دقت بر مثالی ضرر و زیان دعوالرنده کوریلور . بودعوالرده ضررک حقسز معامله لر دن و یا عقده مخالفتدن متولد مسئولیتلر دن نشأت ایتسنه کوره بینه نک طرز توجیهی ده تبدیل ایدر . بر شخصدن ضرر و زیان ایسته نن هر کیمنسه ساده جه ضرری دکل عینی زمانده دیگر شخصک قصورینی ده اثبات مجبوریتده در . اگر قصور ، عقدی مناسبتلرده طرفیندن برینک عقددن متولد بورجلرینی اجرا ایتمه مسندن متولدسه بورنسایب تطبیق ایدیله من ، بوالده طرف دیگر اسویجره بورجلر قانوننک 97 و متعاقب و تورک بورجلرینک 96 و متعاقب ماده لری موجبجه موضوع عقدک اجرایی طلب ایدر و مقابل طرف اجرادن امتناع ایتدیکی و کندیسنه هیچ بر قصورک عطف ایدیله میه جکی اثبات ایدر مدیکی تقدیرده اشو طلب ضرر و زیان دعواسنه انقلاب ایلر . بناء علیه بوالده هیچ بر قصورک موجود اولمادیغنی اثبات مدعی علیه عاقددر .

فقط اکثر اسویجره قانون مدینسک 8 و تورک قانون مدینسک 6 نجی ماده لری احکامنه مخالف اوله رق قانونه بعض احکام خصوصیه وضع اولنشددر چونکه بر انتظام عامه قاعده سی موضوع بحث اولدینی ایچون بر حقوق عرفیه قاعده سی بو خصوصیه کفایت ایتمز . بینه کلفتنک طرز توجیه و تحمیلی حقنده کی بو خصوصی حکملرک چوقدر . قانون مدینده

اللی قادارینه تصادف اولنور و بونلر اکثریا قانونی قرینه (presumptions) لردر بونلرک
اک مهمی حسن نیته عائد اسویچره و تورک قانون مدنیلرینک 3 نجی ماده لریدر بوماده ده
« بر حقک دوغومی ایچون قانوناً حسن نیت شرط قلن ان حاللرده اصل اولان اونک
وجودیدر » دینکده در .

حقوقاً قرینه برواقعه نک موجودیتدن استخراج ایدلش دیگر برواقعه دن باشقارشی
دکلدر بناء علیه بوحالده بری معلوم و مثبت ، غیر قابل مناقشه دیگر می مجهول ، برنجینک
نتیجه قانونیه سی و قانوناً بر شکل مخصوصده موجودیتی مفروض ایکی واقعه موجوددر .
نظریاتده ایکی نوع قرینه قبول ایدلشددر . بری Presumption juris tantum دیگر بری preso
mption juris et de jure در . برنجیسی خلافتنه مقابل دلیل اقامه سی ممکن اولان قرینه لردر .
ایکنجیسی غیر قابل رد بر قرینه در . مثلاً فرانسه قانون مدینسک 1352 نجی ماده سنک
ایکنجی فقره سی ایکنجی قرینه یه بر مثال تشکیل ایدر مذکور ماده ده . « قانونک وضع
ایتدیکی قرینه یه قارشی هیچ بر دلیل اقامه ایدیه من . بوقرینه لر اساس اعتباریله بعض
عقدلری فسخ و دعوالرک ردینه سبب اولور » بوصوک شکلده کی قرینه فضله
ایضاحانه محتاج دکلدر بو ، ینه تحمیلی بر طرف ایتدیکی ایچون بوخصوصده قاعده وضعنه ده
محل قالماز .

بالعکس Iuris kantim دنیان قرینه لر حقوقی واقعه لرک اتباتی ایچون حقیقی بینه لردن
باشقه بر شی دکلدر . زیرا بونلردن استعانه ایده بیلن کیمسه دلیل اقامه سی کفتمدن
قوریلدیگی کی بینه یی ده دیگر طرفه تحمیل ایدر . قانوناً بر قرینه نک موجودیتی ایچون
ایجاب ایدن شرط لر محقق ایدنجه ، بونلردن استعانه ایدر مدعینک ادعای نه اولورسه اولسون ،
حتی اقامه ایتدیکی دلیل لر غیر کافی اولسه بیله ، حاکم معین واقعه لری ثابت عد ایلر . حاکم
موقتاً قرینه لرله مقیددر . دیگر طرف بوقرینه یی بر طرف ایتدیکی تقدیرده حاکم قرینه یی
نظر دفته آلاماز . مدعی علیه ک بوتشبی عقیم قالیرسه حاکم قانون قرینه لر ایله صورت
مطلقده مقید قالیر حتی کندیسنه عرض اولن ان دعواده قانونک استخراج ایتدیکی نتیجه لرک
دوغرو اولمادیگی قناعتده اولسه بیله حکمنی بوقرینه یه استناد ایتدیرمک مجبوریتنده در .
بونتیجه یی حاکم دکل فقط حاکم ایچون قانون استخراج ایدر . بالفرض حاکم ؛ اولمه
انسانده ویا اولمه نک زوالندن اعتباراً اوج یوزکون طرفنده دوغان چوجوغک ، اگر بابا
نسبک ردینی ایجاب ایتدیره جک برواقعه یی اثبات ایده منسه حتی نسبک بابادن اولوشندن

شبهه سی اولسه بیله بابایه عائد اولدینی ونسینک صحیح بولدینی قبول مجبوریتنده در. قانونی
قرینه لر خارجنده حاکم دلیلار غیر کافی بولدینی تقدیرده اثبات ایدله سی ایجاب ایدن
واقعہ لک عکسفی قبوله مجبور دکلدرد. دلیلک اقامه ایدله مه مسنک نتیجه سی ساده معلق
بولدینی واقعیه حاکم اوخصوصده کی حکم قاننی تطبیق ایدله مه سی کی منفی بر نتیجه دن
عبارتدر قرینه لرده وضعیت باشقادر بوراده بینه کلفتی تماماً بر عکسدر. معین بر حالده
قرینه نک خلافی اثبات ایدله مشسه حاکم سادده جه اثبات کلفتنده اولان طرفک ادعالرینی
رد ایتد. فقط عینی زمانده قانوناً موجودیتی مفروض اولان واقعہ لک ثابت اولدینی
و حقیقی اثبات ایچون بوکا استناد ایدن طرفک ادعائی قبوله مجبوردر.

بالطبع قرینه لک بو حقوقی حکملری طرفیندن بریسی ایچون بینه کلفتی فوق العاده
تخفیف ایدر. بناءً علیه قرینه لری صقی بر صورتده تحدید ایتک و آنجق قانونک تعیین
ایتدیکی محملاره حصر ایلهرک قیاس طریقله توسیع ایتمه ک ایجاب ایدر. اساساً بو قرینه لر
تجربه یه مستنددر بینه کلفتک عمومی شکل توجیهنک تطبیقی حالده طرفیندن برینک دوچار
اولاجنی آغیر مشکلاتی تخفیف ایچون وضع اولمشدر. بو حال نسبه ک مشروعیتی،
ذی الیدلکدن و متحصل ملکیت قرینه لرنده واضح بر صورتده کوریلر. اگر چوجغه
آناسنک قوجاسندن حاصل اولدینی مثبت دلیلاره اثبات ایتک کلفتی تحمیل ایدیلرسته
اکثریا بو دلیلک اقامه سی غیر ممکندر. کذلک ذی الیدلکه ملکیت قرینه سی مربوط
اولمازسه بر جوق احوال مالک تحت تصرفنده بولنان ماللرک کنديسنه عائدیتی اثبات ایدمه من.
برقانونی قرینه یی ازاله ایچون، خصم طرفک مراجعت ایدمه چکی ایکی طریق وارددر.

یاقرینه نک عدم موجودیتی ادعا ایدر. یاخود رد ایدر. فی الحقیقه قرینه قانون طرفیندن
بعض حادثه لردن چیقارلمش نتیجه لردر بومعلوم یاخود شایع و یاخود مثبت حادثه دن قانون
باشقا بر حادثه ایچون برطاقم نتیجه لر چیقاریر بویله برقرینه یی ازاله ایتک ایسته یین کیمسه
قرینه نک معلق بولدینی وضعیت فعلیه به تعرض ایدرک بونک موجود اولمادیقنی بناءً علیه
قرینه نک استناد کاهی موجود بولمادیقندن بر حکم افاده ایدمه جه کفی ادعا ایدر. یاخود
قانون طرفیندن مقتضی کوریلن حادثه نک دوغریلغنی قبول ایتمه کله برابر حیقان نتیجه یی
انکار و یا بوکا اعتراض و یاخود دیگر دلیلاره بونی اسقاط ورد ایتمه ک تشبث ایلر بوایکی
حال بیننده کی فرق بابالق دعواسنده چوق واضحدر اسویچره قانون مدنیسنک 414 نجی
ماده سنک ایکنجی فقره سی و تورک قانون مدنیسنک 301 نجی ماده سی دوغومدن اول

اوج يوزنجى كون ايله يوز سكس-انجى كون آراسنده مدعى عليهك چوجنك آنا-سايه
مناسبت جنسيه ده بولمىسك ثبوتك باالغه قرينه تشكيل ايده جكنى بيان ايتمكده درمدعى
عليه بومدت ظرفده آنا ايله مناسبت جنسيه ده بولنديغنى اثبات ايدرسه طيبي بابالق
حقندهكى قانونى قرينه اورتادن قالمى چونكه قرينهك مس-تند اولديغى حادته زائل
اولمىشدر . فقط مدعى عليه بو حادتهك دوشورولغنى ده قبول يعنى مدت قانونيه ظرفده آنا
ايلاه مناسبت جنسيه ده بولنديغنى اعتراف ايتمكله برابر يكيدن دفع سرد ايدر يعنى قاديك
بومدت ظرفده ديكر ار ككلرله ده مناسبتده بولنديغنى اثباته تشبث ايدر . بونده موفق
اولورسه آرتق قانونى قرينهك حكى قالماز زيرا قانون طرفدن موقتاً قبول ايدلمىش بولنان
بابالقى رد ايده جك بر دليل اقامه ايتمىشدر . بو حالده يئنه اساسيه آنا ويا چوجوغه توجه
ايده جكدن بو يئنهك اقامه-سى مشكلدر چونكه بر چوق اشخاصله مناسبتده بولنديغنى حالده
يئنه مدعى عليهك چوجوغك باباسى اولديغنى اثبات ايتك ايجاب ايدر .

برقرار ويرمكله مكلف هر حاكمك فعالق صورت عموميه ده اوج عمليه به تقسيم اولنه بيلير .
اول امرده واقعه لرى ثبوت ايله جك وبوندن سو كرا طرفين بيتندهكى اختلافه قابل تطبيق
اولان حقوقى قاعده لرى بولاجاق ونهايت بو واقعه لره حقوقى قاعده لرى تطبيق ايدرك
دعوانك نتيجه سنى بيان ايده جكدن . حاكم طرفينك استعانه ايتدنكى حق لرى نظر دقته
آله رق طرفين آراسنده يئنهك توجه و تقسيمى حسن صورته تنظيم ايتمىشده وينه اقامه سندهكى
درجه موقيتلرنى ثبوت ايلمىشده دعوان استحصاليده جك نتيجهك ده دوشور اولاميه جنى
طبيعيدر . بناء عليه بوقوتفرانمىم ائناسنده بيان ايتديكم قاعده لره رعايت ، حاكمك -باب
موجه به مستند برقرار اعطا ايده بيلمىمىم ايجون ، اك اساسلى شرطدر .

دائمه سعيد صديقه سامى

